

Forn de calç al camí de la Cuspinera

Figaró-Montmany

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Montmany
Emplaçament: Camí a la Cuspinera. Marge dret un cop passat el trencant de la Casa Blanca.

Coordenades:

Latitud: 41.71564
Longitud: 2.25138
UTM Est (X): 437726
UTM Nord (Y): 4618476

Classificació

Número de fitxa: 08134-92
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle: XIX-XX
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: Els focs de l'estiu de 1994 afectaren la zona i malmeteren l'estructura del forn.
Protecció: Inexistent
Número inventari: IPEC:919
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat: Privada
Titular: Ref. cad.: 001A00042
Autoria de la fitxa: Anna M. Gómez Bach

Data de registre de la fitxa: dl., 31/01/2005 - 00:00

Descripció

Construcció excavada al marge del turó de forma semicircular. La part superior és construïda en pedra lligada amb fang. La guixera amida uns 3,3 m d'amplada, a l'interior de la cambra de cocció, i uns 3 m d'amplada, a l'interior de la cambra de cocció i uns 3 m d'alçada conservada. Des de l'exterior són visibles les 2 boques (1m d'amplada) que donen accés a la única cambra de cocció, separades per una pilastra de 90 cm.

Observacions:

Situat al peu de l'antic camí de Montmany a Can Prat, a uns 300 m del Tennis de Montmany.

Història

El forn de calç és una estructura parcialment construïda i que s'utilitza per a l'obtenció de la calç. Aquesta s'obté a partir de la roca calcària que és un dels materials geològic predominant, concretament les calcàries compactes i dolomites. Consisteix en una gran cavitat excavada parcialment al terreny natural. Està limitada lateralment per una paret engruixida de pedres posades una sobre l'altra i una al costat de l'altra, i per la part superior es cobreix amb una capa de pedres, llenya i terra, formant una cúpula. Té una obertura a la part inferior, destinada a alimentar el foc i una altra a la part superior per donar sortida al fum i per dipositar-hi les pedres calcàries. La reacció química que fa la calcària (carbonat càlcic) quan passa a ser calç viva (òxid de calci) es fa mitjançant la cocció. Aquesta calor la proporcionen els feixos de llenya cremats en somort diversos dies i que permeten arribar a una temperatura de 600 °C-1200 °C. Per aconseguir les temperatures d'uns 1.000 °C durant deu o dotze dies, necessaris per la transformació en calç de la pedra viva s'utilitzava molta llenya. Aquest procés, juntament amb l'obtenció de carbó, va ser una de les principals causes de l'explotació dels boscos de la zona. La calç viva posada en contacta amb aigua s'hidrata i desprèn calor convertint-se en calç morta o amarada. La calç viva es fa servir en la construcció com element d'unió del material constructiu, principalment pedra. La barreja de calç, sorra i grava s'anomena morter. Mentre que la calç morta es fa servir principalment per emblanquinar les cases. Aquestes estructures poden aparèixer isolades prop de camins i cursos d'aigua, relacionades a estructures de caire industrial o associades a un mas o una explotació agrícola on el seu ús és de caire particular. L'obtenció i explotació dels recursos naturals es documenta des d'època moderna fins a mitjan dels anys 50 del segle XX, i és factible pensar que aquest tipus d'estructura data d'un moment indeterminat d'època moderna, associat a unes obres de reforma d'una masia i la necessitat de calç, en general.

Bibliografia

AADD. 1998. Inventari del Patrimoni Etnològic del Montseny. OLIVER, J. 2000. Història de Figaró-Montmany. Vol. 1: Figaró abans de ser-ho, Ajuntament de Figaró-Montmany.

